

prima instanță: L. Pruteanu
(Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani)
instanța de apel: N. Vascan, E. Fistican, Vl. Clima
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-122/18

ÎNCHEIERE

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Balteanu Raisa, Bernyk Mykola, Mereacre Iurie, Mereacre Natalia, Șumila Galina, Șumila Ion, Ursu Lilia împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Balteanu Rasa, Bernyk Mykola, Mereacre Iurie, Mereacre Natalia, Șumila Galina, Șumila Ion, Ursu Lilia, casată hotărîrea Judecătoiei Chișinău , sediul Buiucani din 01 martie 2017, cu emiterea unei noi hotărîri privind admiterea în parte a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 02 decembrie 2016 Balteanu Raisa, Bernyk Mykola, Mereacre Iurie, Mereacre Natalia, Șumila Galina, Șumila Ion și Ursu Lilia au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că la 23 iulie 2013 au depus cerere de chemare în judecată împotriva BC „EuroCreditBank” SA privind încasarea datoriilor. În esență, litigiul pornit constă din faptul că în perioada anilor 2011-2012 au depus la conturile bancare ale BC „EuroCreditBank” SA mijloace bănești, iar în anul 2013 au depistat că banii de la conturile bancare lipsesc. Pe faptul dispariției banilor de la bancă este pornită o cauză penală conform semnelor art. 191 alin. (5) al Codului Penal și sub învinuire a fost pusă o casieră a băncii.

Ca rezultat, în temeiul art. 10 și art. 604 ale Codului Civil, au depus o acțiune în judecată împotriva BC „EuroCreditBank” SA cu privire la încasarea datoriilor. În cadrul etapei de pregătire pentru examinarea pricinii, la cererea părților la proces, instanța a dispus de mai multe ori, prin încheieri, reclamarea probelor de la diverse organe abilitate ale statului, examinarea pricinii fiind amânată de mai multe ori.

Au mai menționat că prin ordonanța de numire a expertizei din 21 iulie 2014, emisă de Procuratura mun. Chișinău în cadrul cauzei penale nr. 2013010270, a fost dispusă efectuarea unei expertize complexe tehnice și judiciar-contabile a documentelor la CNEJ al MJ. Rezultatele expertizei sunt importante și relevante pentru soluționarea corectă a pricinii la acțiunea împotriva BC „EuroCreditBank” SA privind încasarea datoriilor, însă nefiind finisată pînă în prezent și nefiind primite probele reclamate de instanță, din perioada anului 2014 pînă în prezent a fost amînată examinarea cauzei în fond pe motiv de lipsă a probelor reclamate, cît și pe motiv de lipsă a raportului de expertiză.

În acțiune reclamanții au mai indicat că din anul 2013 (cînd a avut loc depunerea acțiunii pe rolul instanței) și pînă în anul 2016 pricina civilă s-a aflat în procedură de examinare la judecătorul Garry Bivol, iar în prezent cauza civilă a fost transmisă judecătorului Bagrin Lucia, ca urmare a suspendării din funcție a judecătorului Garry Bivol. Astfel, examinarea pricinii în prima instanță durează timp mai mult de 3 ani. Conform practicii judiciare, asemenea categorii de litigii au fost examinate în termen de cel mult 2-3 ani, judecarea pricinilor fiind parcursă în toate 3 instanțe, pe cînd în acest caz, din cauza inacțiunilor specialiștilor de la CNEJ al MJ, pricina se află în procedură de examinare la prima instanță timp de 3 ani.

Au solicitat reclamanții constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral prin încasarea în beneficiul fiecărui reclamant a sumei de 100 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 01 martie 2017 acțiunea a fost respinsă.

Balteanu Raisa, Bernyk Mykola, Mereacre Iurie, Mereacre Natalia, Șumila Galina, Șumila Ion și Ursu Lilia au declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd casarea ei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2017 a fost admis apelul declarat de Balteanu Raisa, Bernyk Mykola, Mereacre Iurie, Mereacre Natalia, Șumila Galina, Șumila Ion, Ursu Lilia, casată hotărîrea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri privind admiterea în parte a acțiunii. S-a constatat faptul încălcării dreptului reclamanților la judecarea în termen rezonabil a cererii de chemare în judecată a acestora împotriva BC „EuroCreditBank” SA privind încasarea datoriei, depuse la data de 23 iulie 2013 și s-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul reclamanților Balteanu Raisa, Bernyk Mykola, Mereacre Iurie, Mereacre Natalia, Șumila Galina, Șumila Ion, Ursu Lilia suma de a cîte 1000 lei pentru fiecare reclamant cu titlu de prejudiciu moral. În rest, pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral a fost respinsă.

La 14 septembrie 2017 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea acesteia și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că judecarea acțiunii din speța principală, a cărei tergiversare se invocă, s-a datorat neprezentării la ședințele de judecată a părților și reprezentanților acestora, existența cererilor de amînare, înaintarea

demersurilor pentru a face cunoștință cu materialele dosarului și pentru efectuarea expertizei, concediu medical al judecătorului. Astfel, în opinia recurentului, la examinarea acelei acțiuni nu poate fi invocată tergiversarea examinării cauzei.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru